
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

"פרויקט הפיצויים": תיקונים לעוולות היסטוריות באירופה אחרי
1945 - 39856

תאריך עדכון אחרון 30-08-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר איריס נחום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: iris.nachum@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד', 13:30-12:30

מורי הקורס:
ד"ר איריס נחום

תאור כללי של הקורס:

בשנת 1952, גרמניה המערבית, מדינת ישראל וועידת התביעות חתמו על הסכם השילומים פורץ הדרך בעיר לוקסמבורג. מאז, ובאופן מתעצם לאחר תום המלחמה הקרה, שימש הסכם לוקסמבורג כמודל להתמודדות עם עוולות העבר, הן עבור קורבנות והן עבור מבצעי הפרות חמורות של זכויות אדם. סמינר זה בוחן את המשא ומתן שהוביל להסכם, את ההסכם עצמו, ואת מערכת היחסים המשולשת שהתפתחה בין גרמניה, ישראל והעם היהודי בעקבותיו. בנוסף, הסמינר מנתח מקרי בוחן נוספים של פיצויים על עוולות היסטוריות באירופה מאז 1945, תוך התמקדות בהיבטים התיאורטיים והמעשיים שלהם.

מטרות הקורס:

מטרת הסמינר היא לחקור מקרים של השבת רכוש ופיצויים עבור עוולות חמורות בהיסטוריה המודרנית של אירופה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להסביר את הסכם השילומים,
- לדון במודלים שונים של פיצויים,
- לבחון ולנתח מקרים של השבת רכוש ופיצויים בגין עוולות היסטוריות באירופה מאז 1945,
- לשלב בדיון היבטים מתחומים שונים (היסטוריה, מדע המדינה, יחב"ל ומשפטים),
- לנתח באופן ביקורתי מקורות ראשוניים ומשניים מסויימים.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

נושאים:

- הסכם לוקסמבורג: "דילמה פאוסטיאנית"?
- מודלים תיאורטיים של פיצויים והשבת רכוש
- מקרה בוחן 1: פיצויים עבור עבודת כפייה בתקופת המשטר הנאצי
- מקרה בוחן 2: אי-פיצוי על טבח דיסטומו
- מקרה בוחן 3: השבת "אדל הזהובה"

חומר חובה לקריאה:
לחומר הקריאה נא לפנות לאתר הקורס במודל.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 30 %

מידע נוסף / הערות:
על התלמידים.ות להציג בכיתה מקרה בוחן של פיצויים באירופה מאז 1945 בגין עוול היסטורי.
בנוסף, על התלמידים.ות לבחור בין שתי אפשרויות:
- להגיש עבודת סוף קורס בת 8-9 עמודים, או
- להגיש עבודה סמינריונית בת 20-25 עמודים.